

**ANALIZA FINANCIJSKOG POSLOVANJA DOMOVA ZA STARIJE OSOBE
U NADLEŽNOSTI GRADA ZAGREBA
rujan 2023.**

UVODNO

Analiza financijskog poslovanja odnosi se na 11 domova za starije osobe koji su u nadležnosti Grada Zagreba (u daljnjem tekstu: gradski domovi za starije osobe) s posebnom analizom 10 domova čija su osnivačka prava prenesena na Grad Zagreb (u daljnjem tekstu: decentralizirani domovi za starije osobe).

Grad Zagreb je osnivač jednog doma za starije osobe (Dom za starije osobe Park, osnovan 1998. godine), a od 1. siječnja 2002. na Grad Zagreb prenesena su osnivačka prava s državne razine na Grad Zagreb nad 10 domova za starije osobe na temelju Odluke Vlade RH (KLASA: 550-01-03/01-02/02 od 20. prosinca 2001.) i tadašnjeg Ministarstva rada i socijalne skrbi (KLASA: 550-01/01-01/1728 od 21. prosinca 2001.).

Usluge smještaja u gradskim domovima za starije osobe pružaju se u ukupno 18 objekata kapaciteta za 4.134 korisnika. Pored usluge smještaja domovi pružaju i usluge pomoći u kući starijim osobama, a tri doma (Dom za starije osobe Medveščak Zagreb, Dom za starije osobe Sveta Ana Zagreb i Dom za starije osobe Sveti Josip Zagreb) pružaju i uslugu boravka za starije osobe, ukupnog kapaciteta za 65 korisnika. U devet domova provodi se i Program podrške u lokalnoj zajednici – Gerontološki centri Grada Zagreba kroz niz aktivnosti usmjerenih zadovoljavanju svakodnevnih potreba (pomoć u kući), posudionicu ortopedskih i drugih pomagala, sportsko-rekreativne grupe, radno-kreativne radionice, kulturno-zabavne grupe, savjetovališni rad, tribine, predavanja, akcije i manifestacije.

U gradskim domovima za starije osobe ukupno je 1.350 zaposlenika.

FINANCIJSKO POSLOVANJE DOMOVA ZA STARIJE OSOBE

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, cijene dobara i usluga za osobnu potrošnju, mjerene indeksom potrošačkih cijena, u kolovozu 2023. u odnosu na kolovoz 2022. (na godišnjoj razini) u prosjeku su više za 7,8 %, dok su u odnosu na srpanj 2023. (na mjesečnoj razini) u prosjeku više za 0,5 %. Promatramo li porast cijena dobara i usluga (kolovoz 2023. u odnosu na kolovoz 2022.) koje domovi za starije osobe ne mogu dodatno racionalizirati ili eventualno od istih odustati, najveći indeksi porasta zabilježeni su u kategoriji Hrana i bezalkoholna pića 16,3 %, Stanovanje, voda, električna energija, plin i ostala goriva 11,8 % te u kategoriji Razna dobra i usluge 10,8 %.

Sve navedeno ima direktan utjecaj na poslovanje domova za starije osobe te je bez financijske potpore osnivača za očekivati daljnje generiranje negativnog financijskog rezultata i u 2024. godini.

Decentralizirani domovi za starije osobe financiraju se iz:

- decentraliziranih sredstava
- sredstava pojačanog standarda iz Proračuna Grada Zagreba
- vlastitih prihoda (naplatom socijalnih usluga koje pružaju)

1. DECENTRALIZIRANA SREDSTVA

Država osigurava sredstva za decentralizirano financiranje domova za starije osobe na godišnjoj razini iz kojih se financiraju rashodi za:

**ANALIZA FINANCIJSKOG POSLOVANJA DOMOVA ZA STARIJE OSOBE
U NADLEŽNOSTI GRADA ZAGREBA
rujan 2023.**

- zaposlene
- materijalne rashode (naknade troškova zaposlenima, rashodi za materijal i energiju, rashodi za usluge, ostali nespomenuti rashodi poslovanja
- financijske rashode
- hitne intervencije (investicijsko održavanje, oprema i nabava nefinancijske imovine)
- rashode za nabavu nefinancijske imovine

Vlada Republike Hrvatske svake godine donosi Odluku o minimalnim financijskim standardima, kriterijima i mjerilima za decentralizirano financiranje domova za starije i nemoćne osobe na temelju odredbe Zakona o socijalnoj skrbi koja definira decentralizirane funkcije.

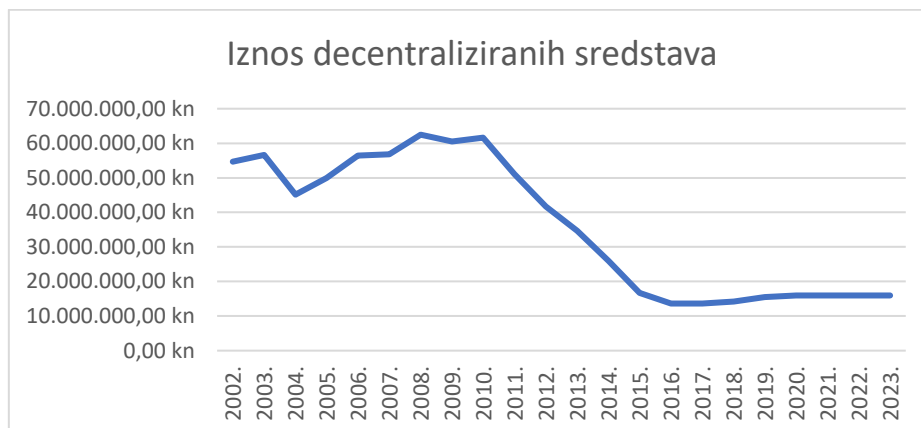
U Tablici 1., kao i Slici 1. nalazi se prikaz iznosa decentraliziranih sredstava dodjeljivanih Gradu Zagrebu za svih 10 domova za starije osobe od 2002. do 2023. godine iz državnog proračuna temeljem odluka Vlade Republike Hrvatske.

Tablica 1. Iznos decentraliziranih sredstava za Grad Zagreb u razdoblju 2002. – 2023.

GODINA	IZNOS DECENTRALIZIRANIH SREDSTAVA	
2002.	54.714.502,00 kn	7.261.862,37 €
2003.	56.578.980,00 kn	7.509.321,12 €
2004.	45.098.129,00 kn	5.985.550,34 €
2005.	49.946.000,00 kn	6.628.973,39 €
2006.	56.415.120,00 kn	7.487.573,16 €
2007.	56.845.000,00 kn	7.544.628,04 €
2008.	62.480.000,00 kn	8.292.521,07 €
2009.	60.526.000,00 kn	8.033.180,70 €
2010.	61.647.600,00 kn	8.182.042,60 €
2011.	51.062.300,00 kn	6.777.131,86 €
2012.	41.702.700,00 kn	5.534.899,46 €
2013.	34.630.100,00 kn	4.596.204,13 €
2014.	25.930.100,00 kn	3.441.515,69 €
2015.	16.730.100,00 kn	2.220.465,86 €
2016.	13.630.591,00 kn	1.809.090,32 €
2017.	13.630.591,00 kn	1.809.090,32 €
2018.	14.175.800,00 kn	1.881.451,99 €
2019.	15.459.316,00 kn	2.051.803,84 €
2020.	15.923.095,00 kn	2.113.357,89 €
2021.	15.923.095,00 kn	2.113.357,89 €
2022.	15.923.095,00 kn	2.113.357,89 €
2023.	15.923.095,85 kn	2.113.358,00 €

**ANALIZA FINANCIJSKOG POSLOVANJA DOMOVA ZA STARIJE OSOBE
U NADLEŽNOSTI GRADA ZAGREBA
rujan 2023.**

Slika 1. Iznos decentraliziranih sredstava za Grad Zagreb u razdoblju 2002. – 2023.

Iz podataka je vidljiv pad iznosa dodijeljenih sredstava, a posebno valja istaknuti kako niti jednoj županiji iznos nije pao u onoj mjeri kao što je u slučaju Grada Zagreba. Slijedom navedenog, za korisnika smještenom u decentraliziranom domu za starije osobe država pokriva troškove nejednako, ovisno o županiji. Primjerice, Istarska (4.195,09 EUR), Vukovarsko-srijemska (3.953,59 EUR) i Dubrovačko-neretvanska (3.813,85 EUR) županija po korisniku godišnje primaju gotovo 7 puta veći iznos od Grada Zagreba (592,14 EUR). Treba istaknuti kako decentralizirani domovi za starije osobe Grada Zagreba pokrivaju više od 30 % ukupnog smještajnog kapaciteta drugih županijskih decentraliziranih domova.

2. SREDSTVA IZ PRORAČUNA GRADA ZAGREBA

Zbog značajnih smanjenja decentraliziranih iznosa Grad Zagreb osigurava sredstva pojačanog standarda, kojima podmiruje rashode iste namjene kao što su i rashodi decentraliziranih sredstava, kao i sredstva za podmirenje dugovanja ustanova, budući da kao osnivač solidarno i neograničeno odgovara za obveze ustanova sukladno Zakonu o ustanovama.

Tablica 2. Prikaz doznačenih sredstava pojačanog standarda i za dugovanja decentraliziranim domovima za starije osobe u razdoblju 2019. – 2022.

GODINA	SREDSTVA POJAČANOG STANDARDNA		PODMIRENJE DUGOVANJA		UKUPNO KN	UKUPNO EUR
	KN	EUR	KN	EUR		
2019.	9.221.000,00	1.223.837,02	10.342.100,00	1.372.632,56	19.563.100,00	2.596.469,57
2020.	11.515.026,25	1.528.306,62	8.443.500,00	1.120.645,03	19.958.526,25	2.648.951,66
2021.	19.942.571,63	2.646.834,11	6.565.513,72	871.393,42	26.508.085,35	3.518.227,53
2022.	19.831.630,41	2.632.109,68	25.615.201,32	3.399.721,46	45.446.831,73	6.031.831,14

Usprkos sredstvima koja Grad Zagreb i država osiguravaju za rad decentraliziranih domova za starije osobe, domovi iskazuju manjak poslovanja. Gubitci su nastali u višegodišnjem razdoblju te se kumuliraju. Razlozi su višestruki, na njih domovi ne mogu utjecati, i posljedica su:

- porasta indeksa cijena koje nije pratila cijena povećanja troškova smještaja

**ANALIZA FINANCIJSKOG POSLOVANJA DOMOVA ZA STARIJE OSOBE
U NADLEŽNOSTI GRADA ZAGREBA
rujan 2023.**

- obveze osiguravanja smještajnog kapaciteta za korisnike temeljem rješenja Hrvatskog zavoda za socijalni rad po cijenama značajno ispod ekonomskih
- proglašenja pandemije zbog dodatnih troškova nabave dezinfekcijskih sredstava, zaštitne opreme, prekovremenih sati radnika, nepopunjavanja kapaciteta istom dinamikom kao prije pandemije
- porasta režijskih troškova i troškova namirnica
- primjene Temeljnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama kojim se povećava osnovica za izračun plaće, ali i povećanja drugih materijalnih prava (božićnica, regres...)
- primjena Odluke o isplati privremenog dodatka na plaću državnim službenicima i namještenicima te službenicima i namještenicima u javnim službama (u gradskim domovima primjenjiva je za 99,6 % zaposlenika, odnosno Odluka se ne odnosi samo na ravnatelje i voditelje podružnica čiji koeficijenti nisu obuhvaćeni privremenim dodatkom, najviši Odlukom obuhvaćeni koeficijent iznosi 1,867; dodatni neplanirani rashod domova počevši od rashoda za plaću za lipnja do kraja 2023. godine iznosi cca 1,5 milijuna eura)
- drugo

Osim negativnog poslovanja, posljedice nepodmirenenih obveza duže od 90 dana znači da dobavljači:

- otkazuju dostave (osnovnih namirnica, brašna, ulja) zbog čega su domovi prisiljeni nabavljati namirnice drugdje po višim cijenama kako bi se osigurala redovitost u pripremi obroka
- otkazuju ugovore o nabavi
- prijete ovrhama

Za očekivati je daljnje generiranje negativnog financijskog rezultata u 2024. godini zbog povećanja harmoniziranog indeksa potrošačkih cijena (HIPC) za 2022. godinu koji je iznosio 10,7 %.

Povećanje rashoda domova rezultat je i promjene profila korisnika (visoka životna dob s povećanom ovisnosti o tuđoj pomoći i njezi). Navedeno zahtjeva dodatnu medicinsku opremu, materijal za njegu i higijenu, kao i veći broj medicinskog i njegovateljskog osoblja, a što direktno utječe na troškove smještaja.

Dio kapaciteta domovi su dužni osigurati za smještaj korisnika na temelju rješenja Hrvatskog zavoda za socijalni rad. Međutim, nadležno Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike ne podmiruje troškove smještaja sukladno Zaključku o cijenama usluga u domovima za starije osobe čija je osnivačka prava preuzeo Grad Zagreb (Službeni glasnik Grada Zagreba 23/23) već su cijene jednostrano definirane (niže od cijena definiranih u Zaključku). Kao što je ranije navedeno, i to je jedan od razloga kumuliranja manjka prihoda s osnova smještaja na koje domovi ne mogu utjecati.

3. VLASTITI PRIHODI

Decentralizirani domovi pored decentraliziranih sredstava i sredstva pojačanog standarda ostvaruju i vlastite prihode, dok je Dom za starije osobe Park jedini dom u nadležnosti Grada Zagreba koji ne ostvaruje navedene prihode iz proračuna Grada Zagreba već ih ostvaruje naplatom usluga.

Zbog prethodno navedenih razloga, poput drugih domova, i Dom Park iskazuje manjak poslovanja te su u nastavku prikazani rezultati poslovanja svih 11 domova za starije osobe u nadležnosti Grada Zagreba.

**ANALIZA FINANIJSKOG POSLOVANJA DOMOVA ZA STARIJE OSOBE
U NADLEŽNOSTI GRADA ZAGREBA
rujan 2023.**

REZULTATI POSLOVANJA DOMOVA ZA STARIJE OSOBE

Tablica 3. Prikaz ukupnog rezultata poslovanja svih domova za starije osobe u nadležnosti Grada Zagreba u razdoblju 2019. -2022.

UKUPAN REZULTAT POSLOVANJA / EUR					
R.br.	DOM ZA STARIJE OSOBE	2019.	2020.	2021.	2022.
1.	Centar	-81.211,23	-184.644,50	-257.493,66	-42.992,11
2.	Dubrava	-58.906,36	-105.870,06	-21.487,82	-35.927,17
3.	Ksaver	-76.482,45	-149.485,70	-118.408,26	-136.733,65
4.	Maksimir	-128.132,46	-208.236,91	-228.888,71	-164.755,10
5.	Medveščak	-108.996,75	-236.431,48	-328.712,99	-64.771,44
6.	Peščenica	-194.788,64	-159.997,48	-256.811,47	-129.303,63
7.	Sвета Ana	-157.085,94	-186.175,19	-204.009,95	-97.094,79
8.	Sveti Josip	-14.250,58	-105.724,60	-272.139,36	-63.801,20
9.	Trešnjevka	-174.549,34	-324.929,99	-352.276,06	-113.852,18
10.	Trnje	-99.377,80	-56.539,25	-112.269,69	-36.706,98
11.	Park	703.505,87	192.541,11	-119.807,95	-246.353,97
SVEUKUPNO		-390.275,67	-1.525.494,06	-2.272.305,93	-1.132.292,22
UKUPAN REZULTAT POSLOVANJA / KN					
R.br.	DOM ZA STARIJE OSOBE	2019.	2020.	2021.	2022.
1.	Centar	-611.886,00	-1.391.204,00	-1.940.086,00	-323.924,08
2.	Dubrava	-443.830,00	-797.678,00	-161.900,00	-270.693,26
3.	Ksaver	-576.257,00	-1.126.300,00	-892.147,00	-1.030.219,68
4.	Maksimir	-965.414,00	-1.568.961,00	-1.724.562,00	-1.241.347,27
5.	Medveščak	-821.236,00	-1.781.393,00	-2.476.688,00	-488.020,38
6.	Peščenica	-1.467.635,00	-1.205.501,00	-1.934.946,00	-974.238,23
7.	Sвета Ana	-1.183.564,00	-1.402.737,00	-1.537.113,00	-731.560,66
8.	Sveti Josip	-107.371,00	-796.582,00	-2.050.434,00	-480.710,14
9.	Trešnjevka	-1.315.142,00	-2.448.185,00	-2.654.224,00	-857.819,28
10.	Trnje	-748.762,00	-425.995,00	-845.896,00	-276.568,75
11.	Park	5.300.565,00	1.450.701,00	-902.693,00	-1.856.154,00
SVEUKUPNO		-2.940.532,00	-11.493.835,00	-17.120.689,00	-8.531.255,73

U Tablici 3. prikazan je ukupan rezultat poslovanja gradskih domova u razdoblju 2019. – 2022. Ukupan rezultat poslovanja prikazuje financijski rezultat za određenu godinu korigiran za prenesene manjkove i manjak prihoda od nefinancijske imovine iz prethodne godine. Značajno smanjenje negativnog

**ANALIZA FINANCIJSKOG POSLOVANJA DOMOVA ZA STARIJE OSOBE
U NADLEŽNOSTI GRADA ZAGREBA
rujan 2023.**

poslovanja domova u 2022. godini, u odnosu na 2021. godinu, odnosi se na dodijeljene financijske potpore za podmirenje dugovanja iz proračuna Grada Zagreba.

Tablica 4. Prikaz ukupnih prihoda, rashoda i financijski rezultati gradskih domova za starije osobe za razdoblje siječanj – lipanj 2023., prikaz dugovanja na dan 15.9.2023. te procjena ukupnih dugovanja do kraja 2023.

FINANCIJSKI REZULTATI I DUGOVANJA / EUR						
R.br.	DOM ZA STARIJE OSOBE	Ukupni prihodi za razdoblje I - VI. 2023.	Ukupni rashodi za razdoblje I - VI. 2023.	Financijski rezultati I - VI. 2023. korigirani za manjak prihoda od nefinancijske imovine i prenesene manjkove iz prethodne godine	Dugovanja na dan 15.9.2023.	Procjena ukupnih dugovanja do 31.12.2023.
1.	Centar	1.328.844	1.569.726	-287.217,71	310.268,75	398.177,32
2.	Dubrava	748.407	836.287	-125.569,93	213.105,27	507.980,47
3.	Ksaver	1.011.181	1.152.781	-289.250,79	264.650,51	514.264,34
4.	Maksimir	1.487.831	1.655.473	-354.200,42	445.639,75	614.250,48
5.	Medveščak	1.292.565	1.502.368	-276.448,98	335.461,23	408.509,92
6.	Peščenica	1.184.626	1.271.668	-220.577,52	270.269,32	285.702,41
7.	Sveta Ana	1.542.840	1.708.397	-266.702,82	322.072,00	583.505,93
8.	Sveti Josip	1.449.337	1.618.222	-470.754,84	424.648,37	538.273,28
9.	Trešnjevka	2.352.814	2.543.401	-307.032,48	634.410,05	682.179,85
10.	Trnje	1.409.358	1.578.297	-214.724,61	277.630,40	370.000,00
11.	Park	1.818.898	1.956.966	-384.422,00	334.603,81	797.156,00
SVEUKUPNO		15.626.701	17.393.586	-3.196.902,10	3.832.759,46	5.700.000,00
FINANCIJSKI REZULTATI I DUGOVANJA / KN						
R.br.	DOM ZA STARIJE OSOBE	Ukupni prihodi za razdoblje I - VI. 2023.	Ukupni rashodi za razdoblje I - VI. 2023.	Financijski rezultati I - VI. 2023. korigirani za manjak prihoda od nefinancijske imovine i prenesene manjkove iz prethodne godine	Dugovanja na dan 15.9.2023.	Procjena ukupnih dugovanja do 31.12.2023.
1.	Centar	10.012.175	11.827.101	-2.164.041,84	2.337.719,90	3.000.067,02
2.	Dubrava	5.638.873	6.301.004	-946.106,64	1.605.641,66	3.827.378,85
3.	Ksaver	7.618.743	8.685.628	-2.179.360,08	1.994.009,27	3.874.724,67
4.	Maksimir	11.210.063	12.473.161	-2.668.723,06	3.357.672,70	4.628.070,24
5.	Medveščak	9.738.831	11.319.592	-2.082.904,84	2.527.532,64	3.077.917,99
6.	Peščenica	8.925.565	9.581.383	-1.661.941,32	2.036.344,19	2.152.624,81
7.	Sveta Ana	11.624.528	12.871.917	-2.009.472,40	2.426.651,48	4.396.425,43
8.	Sveti Josip	10.920.030	12.192.494	-3.546.902,34	3.199.513,14	4.055.620,03
9.	Trešnjevka	17.727.277	19.163.255	-2.313.336,22	4.779.962,52	5.139.884,08
10.	Trnje	10.618.808	11.891.679	-1.617.842,57	2.091.806,25	2.787.765,00
11.	Park	13.704.486	14.744.761	-2.896.428,00	2.521.072,41	6.006.171,88
SVEUKUPNO		117.739.378	131.051.974	-24.087.058,87	28.877.926,15	42.946.650,00

**ANALIZA FINANCIJSKOG POSLOVANJA DOMOVA ZA STARIJE OSOBE
U NADLEŽNOSTI GRADA ZAGREBA
rujan 2023.**

U Tablici 4. prikazani su ukupni prihodi, rashodi i financijski rezultati (razlika sredstava između ostvarenih prihoda i rashoda) gradskih domova za starije osobe za razdoblje siječanj – lipanj 2023. prema referentnim stranicama te su prikazana dugovanja na dan 15.9.2023. i procjena ukupnih dugovanja do kraja godine koja domovi nisu mogućnosti podmiriti iz vlastitih prihoda.

Zaključno, usprkos financijskim sredstvima koja Grad Zagreb osigurava za rad domova za starije osobe, domovi iskazuju manjak poslovanja. Gubitci su nastali u višegodišnjem razdoblju te se kumuliraju.